

Maa-aineslain 14 § mukaisen velvoitteen asettaminen ja § 15 mukainen määräys toiminnan keskeyttämiseksi

Lupajaos 28.03.2023 § 23
260/11.02.00/2023

Valmistelija ympäristötarkastaja Lilja Anna, p. 0500 826 357

Asia

Määräyksen antaminen maa-aineksen oton keskeyttämiseksi luvattomalta alueelta ja toiminnanharjoittajan velvoittaminen lainmukaisen tilan palauttamiseen.

Toiminnanharjoittaja

Sijainti

Loimaan kaupunki
Mellilä
Vähäperä
430-479-2-2, Kaijankallio 2

Kiinteistön omistaja: toiminnanharjoittaja

Viranomaisen toimivalta

Maa-aineslain (1981/555) 14 § mukaisesti tämän lain noudattamista valvoo kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetussa laissa tarkoitettu kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Asian käsittelyn aikaisemmat vaiheet

Ympäristötarkastaja ja johtava rakennustarkastaja toteuttivat 13.2.2023 alueella tarkastuskäynnin. Toiminnanharjoittajalle varattiin mahdollisuus osallistua tarkastuskäyntiin. Tarkastuskäynnistä on laadittu pöytäkirja, jossa toiminnanharjoittajaa on kehoitettu keskeyttämään ottotoiminta alueella ja pyydetty lisätietoja luvanmukaisen ottamisalueen ylittävää ottoa koskien. Toiminnanharjoittaja on toimittanut pyydetyt tiedot 20.2.2023. Toiminnanharjoittajalle on lähetetty lisäksi 8.3.2023 selityspyyntö asiasta. Toiminnanharjoittaja ei ole antanut asiasta lisäselitystä.

Oheismateriaalina on esitetty toiminnanharjoittajan konsultin laatima mittauspöytäkirja, ortokuva alueesta sekä tarkastuspöytäkirja

Nykytila ja alueen lupatilanne

Toiminnanharjoittajalla on on vuonna 2018 myönnetty yhteislupa (maa-aineslupa M1/2018 ja ympäristölupa Y2/2018) kalliokiviaineksen ottamiseen sekä kallion louhintaan ja kiviaineksen murskaamiseen kiinteistöllä 430-479-2-50. Luvan mukaisen ottamisalueen pinta-ala on 4,39 ja kaivualueen pinta-ala on noin 3,65 ha. Luvan mukainen kiviaineksen

ottamismäärä on 216 000 k-m³. Lupaa on haettu kymmeneksi vuodeksi. Hakemuksesta poiketen lupa on myönnetty viideksi vuodeksi.

Tarkastuskäynnillä 11.2.2023 todettiin, että ottaminen on ulottunut kiinteistöltä 430-479-2-50 reilusi kiinteistön 430-479-2-2 puolelle. Kyseinen kiinteistö on toiminnanharjoittajan omistuksessa. Kiinteistöltä 430-479-2-2 on otettu maa-aineksia karttatarkasteluun perustuen arviolta noin 0,8 hehtaarin alalta. Kiinteistön koko on 1,0443 ha. Kaivussyvyys on 10–12 metriä. Kaivuun on ulotettu koko kiinteistön poikki niin, että kaivamatonta suoja-aluetta naapurikiinteistöjen rajoihin jää noin viisi metriä. Kiinteistön 430-479-2-50 puolella kaivualueen pitkittäissivuilla otto on ulotettu lähes kiinteistön rajoihin asti niin, että jälkihoitoa ei ole mahdollista toteuttaa nykyisen luvan jälkihoitosuunnitelman mukaisesti. Suunnitelman mukaisena jälkihoitotoimenpiteenä on esitetty rintausten pengerrystä kaltevuuteen 1:2 porrastamalla ja portaiden louhetäytöllä.

Toimitettujen selvitysten mukaan kalliokiviainesta on otettu ottamissuunnitelman ylittävältä alueelta arviolta noin 75 360 k-m³. Toiminnanharjoittajan mukaan lupa-alueen ylittävä ottaminen on alkanut vuosien 2019-2020 välillä ja viimeinen louhinta on tehty 27.6.2022. Toiminnanharjoittajan tekemien vuosiraportointien mukaan luvan M1/2018 aikana kalliokiviainesta on otettu alueelta yhteensä 78 315 k-m³. Raportoinnissa saattaa olla puutteita. Maa-aineslupan mukaista ottamismäärää ei ole ylitetty, mutta ottaminen on edennyt huomattavasti luvassa myönnetyn alueen yli.

Alueen kaakkoiskulma on luiskattu maisemointisuunnitelman mukaisesti. Ottoalueen muita rintauksia ei ole luiskattu jälkihoitosuunnitelmassa esitetyllä tavalla. Toiminnanharjoittajalla on aikomus jatkaa maa-ainesten ottoa alueella. Ottoa on tarkoitus laajentaa alueen itäpuolella olevalle kiinteistölle, mikäli suunnitellut maakaupat toteutuvat. Toiminnanharjoittaja on kertonut suullisessa selvityksessä syyksi maa-ainesten ottoalueen ylitykselle erheellisen kuvan siitä, että kiinteistöllä 430-479-2-2 olisi voimassa oleva maa-aineslupa. Naapurikiinteistölle sijoittuvan maa-aineslupan mukaista ottamisaluetta ei oltu merkitty maastoon luvan edellyttämällä tavalla.

Ottamissuunnitelman mukaisen ottamisalueen ylitys havaittiin maa-aineslupan jatkoluvan valmisteluun liittyvän mittauskäynnin yhteydessä 5.2.2023. Mittauksen suoritti toiminnanharjoittajan tilaama konsulttiyritys. Toiminnanharjoittaja ilmoitti asiasta itse Loimaan kaupungille.

Esittelijä

Johtava rakennustarkastaja Salminen Harri

Päätösehdotus

Lupajaosto päättää, että maa-ainestenotto kiinteistöllä 430-479-2-2 Kaijankallio 2 tulee keskeyttää välittömästi ja toiminnanharjoittaja veloitetaan hakemaan alueelle maa-aineslain (1981/555) 4 § mukaista lupaa maa-ainesten ottoon. Toimintaa ei saa jatkaa ennen maa-aineslupan myöntämistä. Haettavan luvan ottamisalueeseen tulee sisällyttää vanhan luvan mukainen alue, jolla ei ole toteutettu luvan mukaisia jälkihoitotoimia.

Toiminnanharjoittajan on laitettava lupahakemus vireille viimeistään kahden kuukauden kuluessa tämän päätöksen antamisesta.

Toiminnanharjoittajan on varauduttava suorittamaan jälkihoitotoimet alueelta irrotettuja maa-aineksia tai vastavia muualta tuotuja aineksia hyväksi käyttäen ottamissuunnitelmassa esitetyn mukaisesti. Lupahakemuksen yhteydessä on selvitettävä alueen kaakkoispuolella sijaitsevan kosteikkoalueen mahdolliset luontoarvot.

Tätä päätöstä tulee noudattaa muutoksenhausta huolimatta.

Lupajaosto päättää tehdä asiasta maa-aineslain 18 §:n mukaisen ilmoituksen syyttävviranomaiselle.

Päätöksen perustelut

Maa-aineslain (1981/555) 14 §:n mukaisesti, jos ainesten ottamiseen ryhdytään vastoin tämän lain tai sen nojalla annettuja säännöksiä taikka muutoin laiminlyödään niiden mukaisten velvollisuuksien täyttäminen, valvontaviranomaisen on velvoitettava asianomainen noudattamaan säännöksiä, poistamaan tai muuttamaan tehdyn työn vaikutukset taikka palauttamaan vallinnut olotila ja täyttämään velvollisuutensa sakon uhalla tai sillä uhalla, että tekemättä jätetty suoritetaan laiminlyöjän kustannuksella. Jos virhe on vähäinen, voidaan toimenpiteisiin olla ryhtymättä.

Toiminnanharjoittajaa on velvoitettu hakemaan jälkikäteen maa-aineslupaa luvattomasti otetulle alueelle, maa-aineslain mukaisten velvollisuuksien täyttämiseksi. Kalliokiviaineksen ottaminen on maa-aineslain 1 §:n 1 momentin mukaista toimintaa, johon on maa-aineslain 4 §:n 1 momentin mukaan saatava lupa.

Maa-aineslain 15 §:n mukaisesti, jos ainesten ottamiseen ryhdytään vastoin tämän lain tai sen nojalla annettuja säännöksiä taikka laiminlyödään niiden noudattaminen, valvontaviranomainen tai sen määräämä viranhaltija voi keskeyttää ottamisen sopivaksi katsottavalla tavalla.

Maa-aineslain 17 §:n mukaisesti, joka muulla kuin 1 momentissa tarkoitetulla tavalla tahallaan tai huolimattomuudesta ryhtyy ilman tämän lain mukaan vaadittavaa lupaa tai luvan vastaisesti ottamaan aineksia, laiminlyö luvassa määrätty velvollisuutensa tai muutoin ottaa aineksia vastoin tämän lain säännöksiä, on tuomittava *maa-ainesrikkomuksesta* sakkoon.

Lupajaoston näkemyksen mukaan toiminnanharjoittaja on huolimattomuudesta ottanut aineksia luvan ylittävältä alueelta, ja on näin ollen mahdollisesti syyllistynyt maa-ainesrikkomukseen. Otettu alue ei kuitenkaan sijaitse luokitellulla pohjavesialueella tai arvokkaalla maisema-alueella. Alueen läheisyydessä ei tietävästi myöskään sijaitse muinaisjäännöksiä tai muita suojeltuja kohteita. Alueella ei ole oikeusvaikutteista kaavaa eikä ottamisalueen välittömässä läheisyydessä sijaitse häiriintyviä kohteita.

Maa-aineslain 18 §:n mukaisesti valvontaviranomaisen on 17 §:ssä tarkoitetun teon tai laiminlyönnin todettuaan ilmoitettava asiasta syyttävviranomaiselle syytteen nostamista varten. Edellä 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus saadaan kuitenkin jättää tekemättä, jos tekoa olosuhteet huomioon ottaen on pidettävä vähäisenä eikä yleisen edun ole katsottava vaativan viranomaisen toimenpiteitä.

Toiminnan laajuuden ja otetun maa-aineksen laadun perusteella tekoa ei voida tulkita vähäiseksi. Kyseessä on kalliokiviaineksen otto, jolloin ottoa ennakoivaa tilaa ei pystytä palauttamaan. Kiinteistöllä 430-479-2-2 tapahtunut luvaton otto on kohdistunut toiminnanharjoittajan omaan kiinteistöön, mutta otto on ulotettu huomattavasti suosituksia lähemmäs kiinteistön rajaa.

Päätöksestä perittävä maksu

Tästä päätöksestä peritään Loimaan kaupungin maa-ainestaksan mukainen maksu 130,50 €.

Päätös

Hyväksyttiin.

Pöytäkirjamerkintä

Jäsen Marika Jokela saapui kokoukseen etänä asian käsittelyn aikana klo 17:09.